II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 22. december 1987

om en procedure i henhold til EØF-Traktatens artikel 85 (IV/31.914 — ARG/Unipart)

(Kun den engelske udgave er autentisk)

(88/84/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning nr. 17 af 6. februar 1962, første forordning om anvendelse af bestemmelserne i Traktatens artikler 85 og 86 [1], senest ændret ved Akten vedrørende Spaniens og Portugals Tiltrædelse, særlig artikel 6 og 8,

under henvisning til den anmeldelse, der blev indgivet den 7. juli 1986 af Austin Rover Group Limited, Coventry, Det Forenede Kongerige, og Unipart Group Limited, Oxford, Det Forenede Kongerige, og som vedrørte en aftale om salg af reservedele til Austin Rover-køretøjer,

under henvisning til offentliggørelsen af anmeldelsens indhold i hovedtræk [2] i henhold til artikel 19, stk. 3, i forordning nr. 17,

efter høring af Det Rådgivende Udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål, og

ud fra følgende betragtninger:

I. SAGSFREMSTILLING

(1) Denne procedure vedrører en aftale mellem en automobilfabrikant og en selvstændig grossist, på grundlag af hvilken sidstnævnte påtager sig på fabrikantens vegne at befordre salget af reservedele og tilbehør og at koncentrere sin salgsindsats, hvad angår salg til automobilfabrikantens autoriserede forhandlere, om de produkter, som parterne har truffet aftale om. Aftalen er en følge af den vigtige adskillelse af de to parter, hvad angår ejerskab.

Parterne

(2) Austin Rover Group Limited (»ARG«), der fremstiller personbiler og personbilafledte varebiler, er et indirekte helejet datterselskab af Rover Group (tidligere BL) plc, en virksomhed hvis aktiekapital ejes næsten fuldt ud af staten.

(3) Unipart Group Limited (»Unipart«) var tidligere ligeledes et datterselskab af Rover Group, men størstedelen af aktierne blev for nylig solgt til private investorer, og Rover Group tegner sig nu for 21,7 % af aktiekapitalen. Unipart har i flere år leveret reservedele og tilbehør til motorkøretøjer, fremstillet af virksomheder i Rover-koncernen, og endvidere til andre fabrikanters motorkøretøjer.

Aftalen

(4) Den anmeldte aftale, der ifølge den givne beskrivelse vedrører »ansvarsfordeling vedrørende salg af reservedele til Austin Rover-køretøjer og præstering af dertil knyttede tjenester«, i det følgende benævnt »aftalen«, blev indgået den 28. februar 1986. Aftalen vedrører sammensætningen af sortimentet af ARG-reservedele og i denne sammenhæng reglerne

[1] EFT nr. 13 af 21. 2. 1962, s. 204/62.
[2] EFT nr. C 319 af 12. 12. 1986, s. 3.

for, hvorledes Unipart opnår reservedele fra ARG og tredjeparter. Ifølge aftalen skal Unipart fortsat varetage ARG's virksomhed vedrørende reservedele til motorkøretøjer, for så vidt som der er tale om leverancer til markedet for udstyr og reservedele (dvs. det marked, hvor reservedele sælges særskilt til forhandlere, reparationsvirksomheder og automobilforhandlere med henblik på anvendelse i eksisterende køretøjer) til anvendelse i ARG-køretøjer. Unipart skal udføre alle de funktioner, som dette indebærer, dvs. kvalitetskontrol, indkøb, oplagring, markedsføring, salg, behandling af ordrer, distribution og regnskabsføring. Unipart er generelt forpligtet til at opnå et konkurrencedygtigt effektivitetsniveau, og dette måles ved regelmæssige tests på grundlag af objektive kriterier, der er fastsat i aftalen. Selskabets vederlag varierer efter de resultater, det opnår. Unipart skal levere de af aftalen omhandlede varer til samtlige ARG-autoriserede forhandlere i Fællesskabet og tredjelande.

(5) Med henblik på en fordeling af ansvaret mellem ARG og Unipart er reservedelene i aftalen opdelt i følgende kategorier:

a) »Unipart Branded Parts« består af hurtigt omsættelige og særdeles konkurrencedygtige dele, såsom tændrør og støddæmpere, der passer til bl. a. ARG-køretøjer.

b) »Dual Branded Parts« er dele, der indgår i Uniparts sortiment, og som kan bruges i ARG-køretøjer. De bærer begge selskabers mærker og opfylder nøjagtigt ARG's specifikationer for originalt udstyr. I enkelte anvendelsestilfælde (f.eks. baghjulsbremsebelægninger til en specifik ARG-model) findes der eventuelt for det første kun en »Dual Branded Parts«, og for det andet en eller flere »Unipart Branded Parts«, som eventuelt har samme funktion som en »Dual Branded Parts«, men som skal have anden specifikation.

c) »Austin Rover Branded Parts« er alle andre dele, der er fremstillet af ARG eller af underleverandører efter ARG's specifikationer, og som kun bærer mærket Austin Rover.

(Henvisning til en reservedel, der bærer et givet mærke, omfatter en reservedel, hvis salgsemballage bærer samme mærke).

Parterne har udarbejdet udførlige fortegnelser over produkterne i hver kategori. De enkelte produkter kan normalt kun flyttes fra en kategori til en anden, såfremt parterne er enige derom.

(6) I aftalen er der bl. a. fastsat følgende:

a) ARG vil ikke lade tredjemand præstere de samme tjenester, som præsteres af Unipart, og vil kun levere dele til markedet for udstyr og reservedele, eller godkende leverancer af denne art, gennem Unipart.

b) For så vidt sådanne reservedele eksisterer, vil ARG kun anbefale reservedele med selskabets eget varemærke og reservedele med både Uniparts og Austin Rovers varemærker som reservedele til ARG-køretøjer.

c) ARG's nuværende autoriserede forhandlere vil få fortrinsret til at blive Uniparts autoriserede forhandlere, såfremt de opfylder Uniparts objektive kvalitetskriterier.

d) Hele sortimentet af reservedele til ARG-køretøjer skal kunne fås hos eller gennem Unipart.

(7) Fordelingen af ansvar, risici og indtægter varierer efter de tre kategorier.

a) »Unipart Branded Parts« godkendes, leveres, lagerføres og sælges udelukkende af Unipart for selskabets egen regning.

b) »Dual Branded Parts« godkendes teksnisk set af ARG eller af Unipart efter bemyndigelse fra ARG. Unipart betaler ARG en provision af salget, som ellers foregår for Uniparts regning. ARG har for et begrænset udvalg af »Dual Branded Parts« ret til at fastsætte ikke-bindende detailsalgspriser, som Unipart skal anbefale ARG's og Uniparts autoriserede forhandlere at følge.

c) Hvad angår »Austin Rover Branded Parts«, påtager Unipart sig som sådan ingen kommercielle risici, men optræder i en vis forstand som ARG's agent og modtager en salgsprovision. ARG foretager den tekniske godkendelse, fastsætter Unipart's videresalgspriser, og de ikkebindende detailsalgspriser, som det anbefales ARG's autoriserede forhandlere at følge og overskuddet tilfalder ARG, der også påtager sig eventuelle underskud i forbindelse med Uniparts salg.

(8) »Austin Rover Branded Parts« må kun leveres til videreforhandlere inden for ARG's distributionsnet. »Dual Branded Parts« kan med ARG's samtykke leveres til franchisesteder, forudsat at der på disse steder ikke findes autoriserede forhandlere for konkurrerende automobilfabrikanter, eller til andre kunder med ARG's samtykke. »Unipart Branded Parts« kan leveres til andre markeder eller kunder.

(9) Unipart må ikke uden på forhånd at have indhentet ARG's skriftlige tilladelse, som skal gives inden for en rimelig frist, udvide nogle af de sortimenter, som »Austin Rover Parts« eller »Dual Branded Parts« tilhører ved at supplere dem med nye produktkategorier eller indføre nye sortimenter, som omfatter »ARG Fit Parts« (uanset om disse svarer til den oprindelige specifikation eller ej).

(10) Intet i aftalen forhindrer ARG eller Unipart i at introducere dele, som bærer tredjemands mærker på deres respektive primære ansvarsområder (dvs. »Austin Rover Branded Parts« i ARG's tilfælde og »Dual Branded Parts« eller »Unipart Branded Parts« i Uniparts tilfælde) eller at afsætte sådanne reservedele på samme måde som »Austin Rover Branded Parts«, »Dual Branded Parts« eller »Unipart Branded Parts«.

(11) Aftalens løbetid fastsættes i første omgang til fem år fra det tidspunkt, hvor aktier i Unipart udbydes til offentligheden, eller syv år fra tidspunktet fra aftalens undertegnelse, hvis dette tidsrum er kortere.

Parterne regner med, at aftalen fornyes efter denne indledende periode, forudsat at den efter deres opfattelse har fungeret tilfredsstillende i denne periode. De forbindelser, der oprettes ved aftalen, betragtes i denne forbindelse grundlæggende som langfristede, selv om de vil kunne tages op til fornyet overvejelse i enkeltheder efter udløbet af den indledende periode.

(12) Endelig indrømmer ARG ved en yderligere aftale, som blev indgået mellem parterne den 21. november 1986, Unipart en ikke-eksklusiv, afgiftsfri licens til at benytte visse ARG-varemærker for varer, bortset fra komplette motorkøretøjer, som opfylder ARG's specifikation og standarder. Denne licensaftale er uløseligt forbundet med aftalen, i hvilken den indgår som et nødvendigt led.

De relevante markeder

(13) I det omfang, ARG ikke selv fremstiller de komponenter, det har brug for ved samling af nye biler, køber det dem hos leverandører eller anmoder disse om at fremstille dem for ARG's regning. Det leverer ligeledes selv visse reservedele og tilbehør. Leveringsaftaler er normalt langfristede aftaler.

(14) ARG og dets importører, hvoraf visse er tilsluttede selskaber, er hver især ansvarlige for på et givet område at fremme salget af ARG's produkter og dermed forbundne tjenester. De opbygger hver især et ekslusivt og selektivt distributionssystem.

Salget af ARG's biler, reservedele og tilbehør samt præstationen af specialiserede tjenesteydelser af enhver art, som kunderne har brug for, varetages i Det Forenede Kongerige, hvor ARG har en betydelig markedsandel, af distributører/forhandlere og detailhandlere; distributører/forhandlere er grossister, der også optræder som detailhandlere. I de øvrige medlemsstater modtager de fleste forhandlere leverancer direkte fra importøren. Ifølge distributions- og serviceaftalerne forpligtes alle disse autoriserede videreforhandlere til at gøre den størst mulige indsats for at sælge de reservedele og det tilbehør, som ARG eller dets importører tilbyder. Mens Unipart tidligere varetog disse leverancer af reservedele og tilbehør til ARG's videreforhandlere på grund af en ansvarsfordeling inden for den integrerede Rover-koncern, sker dette nu på kontraktbasis på samme handelsmæssige betingelser, som gælder mellem parter, der er uafhængige af hinanden.

(15) Unipart indkøber dele og tilbehør fra ARG eller (hovedsagelig) fra andre leverandører. Dets generelle virksomhed som grossist kan opdeles i tre kategorier:

a) Unipart påtager sig i forholdet til ARG's autoriserede videreforhandlere de funktioner, som normalt varetages af en automobilfabrikant inden for levering af reservedele: lagerføring, listeføring og levering på regelmæssigt grundlag af alle reservedele, der bruges i forbindelse med salg, vedligeholdelse og reparation af gængse og nyere modeller af de pågældende mærker.

b) Hvad angår Jaguars autoriserede videreforhandlere, varetager Unipart et mere begrænset udvalg af lignende tjenester på grundlag af en kontrakt med Jaguar Cars Holdings Limited og Jaguar Cars Limited, Coventry, Det Forenede Kongerige; denne aftale er også blevet anmeldt til Kommissionen (sag IV/31.272), men er ikke genstand for denne procedure. Aftalen mellem Unipart og Jaguar indeholder ikke bestemmelser svarende til dem, der gælder for »Dual Branded Parts«; meget få »universal«-dele egner sig i realiteten til anvendelse i Jaguar-biler, og der er derfor kun ringe potentiel konkurrence mellem Uniparts eget produktsortiment og de reservedele, som det distribuerer på grundlag af en kontrakt med Jaguar.

c) Hvad angår andre kunder, nemlig uafhængige grossister eller detailhandlere, forhandlere af andre mærker, eller offentligheden i almindelighed, der betjenes i Uniparts egne forretninger, leverer Unipart et bredt sortiment af såkaldte »universal«-dele og tilbehør, der hovedsagelig består af hurtigt omsættelige reservedele og ofte omend ikke altid reservedele, der kan anvendes i forskellige modeller af et eller flere mærker.

(16) ARG og Unipart er i almindelighed udsat for direkte og indirekte konkurrence fra en lang række fabrikanter af reservedele og komponenter, forhandlere og selv andre automobilfabrikanter, som tilbyder sortimenter af »universal«-dele. I ovennævnte sektorer, i hvilke »Unipart Branded Parts«, »Dual Branded Parts« og »Austin Rover Branded Parts« (se nr. 5 a) til c) og 7 a) til c), kan konkurrencevilkårene beskrives som følger:

— Forhandlere, reparationsvirksomheder og endelige forbrugere kan opnå reservedele, som er identiske med eller kan træde i stedet for »Unipart Branded Parts«, fra mange forskellige leverandører i Fællesskabet

— De fleste »Dual Branded Parts« er tillige genstand for effektiv konkurrence fra flere leverandører. Visse af »Austin Rover Parts« kan kun fås hos ARG eller hos leverandører og underleverandører, som har fået autorisation fra ARG. Hvis Unipart med ARG's samtykke kun tilbyder »kontrollerede reservedele«, påvirkes dets salgsbetingelser ikke af effektiv konkurrence. »Kontrollerede reservedele« er sådanne som skal være identiske med de tilsvarende komponenter, der benyttes ved samling af nye køretøjer, og med hensyn til hvilke der ikke fremstilles og tilbydes produkter, der kan træde i deres sted, dvs. generelt reservedele, som er i utilstrækkelig efterspørgsel til, at uafhængige fabrikanter af reservedele skulle ønske at påbegynde fremstilling heraf, samt i visse tilfælde reservedele, der er patentbeskyttede eller på anden måde beskyttede.

(17) Unipart har aftaler med grossister og detailhandlere og driver endvidere selv en række egne detailforretninger. Aftalerne mellem Unipart og dets autoriserede forhandlere omfatter eneret til levering af Unipart-varer på et tildelt område, men ingen beskyttelse af dette område og ingen eneret med hensyn til indkøb. Uniparts autoriserede forhandlere og også Uniparts egne detailforretninger kan frit købe andre produkter end Uniparts.

(18) Det er et vigtigt aspekt af den retlige og økonomiske sammenhæng, i hvilken aftalen indgår, at ARG med sine importører og autoriserede videreforhandlere driver et eksklusivt og selektivt distributionssystem på fællesskabsplan af den type, der er omhandlet i Kommissionens forordning (EØF) nr. 123/85 af 12. december 1984 om anvendelse af Traktatens artikel 85, stk. 3, på kategorier af salgs- og serviceaftaler vedrørende motorkøretøjer [1].

Dette distributionssystem har ikke været genstand for nogen begæring fra nogen af de berørte parter om en fritagelse i henhold til Traktatens artikel 85, stk. 3, på grundlag af en individuel beslutning vedrørende restriktive klausuler, der går ud over dem, der allerede fritages i henhold til forordning (EØF) nr. 123/85. På baggrund af denne forordnings artikel 3, nr. 4, må det antages, at reservedele, som konkurrerer med de af den her omhandlede aftale mellem ARG og Unipart omfattede reservedele, som når samme standard, kan få adgang til ARG's distributionssystem.

(19) I 1986 ARG's markedsandel for personbiler som følger:

— Det Forenede Kongerige: 15,6 %

— EUR-12: 3,6 %.

I Det Forenede Kongerige har ARG ca. 440 distributører (grossister) og 600 detailhandlere. ARG's omsætning var i 1986 på ca. 1 313 mio £ og Rover Groups på ca. 3 412 mio £.

(20) Hvad angår reservedelsmarkedet, hvor Unipart opererer, findes der ingen autoritative offentliggjorte statistikker. Uniparts markedsandele kan derfor kun anslås og kun meget tilnærmelsesvis. De er sandsynligvis betydelige i Det Forenede Kongerige og en del mindre i de andre medlemsstater. Uniparts samlede omsætning i 1986 var på ca. 184 mio £.

(21) Som svar på den offentliggjorte meddelelse i henhold til artikel 19, stk. 3, i forordning nr. 17, modtog Kommissionen bemærkninger fra en virksomhedssammenslutning af reservedelsleverandører og fra en virksomhed, som driver detailforretninger og værksteder, og som i hovedsagen leverer og monterer »universal«-dele til den endelige forbruger. Disse bemærkninger kan sammenfattes som følger.

(22) Ovennævnte virksomhedssammenslutning gav udtryk for frygt for, at bestemmelserne vedrørende varemærkefordelingen (jf. nr. 5 og 7) kunne bevirke, at sådanne varemærker blev udnyttet på en måde, der var til skade for konkurrencen, idet nuværende og potentielle konkurrenter inden for levering af de pågældende reservedele ville blive stillet ringere, når de tilbød disse reservedele til ARG's forhandlere og andre forhandlere, reparationsvirksomheder eller forbrugere.

(23) Ovennævnte virksomheder påpegede, at der ganske vist på nuværende tidspunkt var stærk konkurrence inden for levering af de pågældende reservedele (jf. nr. 16), for så vidt angik Det Forenede Kongerige, men at det sandsynligvis ikke længere ville være tilfældet, hvis de lovforanstaltninger, der blev anbefalet i Hvidbogen af april 1986 fra Department of Trade and Industry, blev gennemført, fordi der dermed ville blive overdraget et monopol til konstruktører af reservedele til motorkøretøjer.

II. RETLIG VURDERING

(24) Aftalen mellem ARG og Unipart er omfattet af det generelle forbud i EØF-Traktatens artikel 85, stk. 1. Betingelserne for, at denne bestemmelse kan erklæres uanvendelig i medfør af artikel 85, stk. 3, er imidlertid opfyldt.

[1] EFT nr. L 15 af 18. 1. 1985, s. 16.

A. Artikel 85, stk. 1

(25) Anvendelsen af artikel 85, stk. 1, er ikke udelukket, blot fordi Unipart tidligere sammen med ARG var et datterselskab af Rover Group plc, og fordi aftalen står i forbindelse med privatiseringen af Unipart. Det er korrekt, at overdragelsen af det faktiske ejerskab til Unipart til private investorer ikke er genstand for en aftale, der er omfattet af artikel 85, stk. 1. Men forpligtelsen for ARG og Unipart til at samordne deres indkøbsvirksomhed, kvalitetsnormer og kvalitetskontrol, lagerbeholdning, ordrer og fakturering, markedsføring og distribution inden for en brev vifte af aktiviteter vedrørende reservedele (jf. nr. 4 til 9) er bestemmende for de nu gensidigt uafhængige virksomheders konkurrencemæssige stilling på længere sigt (jf. nr. 11), og er ikke en nødvendig og iboende del af eller betingelse for en sådan overdragelse af ejerskab.

(26) Artikel 85, stk. 1, er imidlertid uanvendelig, for så vidt som aftalen fastsætter, at Unipart skal stå for salget af »Austin Rover Branded Parts« på ARG's vegne mod betaling af en provision (jf. nr. 7 c)). I denne forbindelse optræder Unipart som agent, der ikke overtager nogen kommerciel risiko (jf. Kommissionens meddelelse vedrørende aftaler om handelsrepræsentanter og enerepræsentation [1]).

(27) Parterne har imidlertid på den anden side samordnet deres indkøbs- og salgspolitik vedrørende reservedele, der passer ind i ARG-køretøjer, på en sådan måde, at hver af parterne, hvad angår de aktiviteter, de hver især har fået tildelt, selv bærer de forretningsmæssige risici herved (jf. nr. 7 b)).
I denne forbindelse er det uden betydning, at Unipart skal betale beløb til ARG som modydelse for ARG's investeringer, der bidrager til at lette Uniparts distribution af reservedele, særlig i forbindelse med oprettelse af forhandlernet for salg og service af ARG-køretøjer.

(28) Visse bestemmelser i aftalen har til formål og til følge at begrænse konkurrencen i forskellige henseender inden for Fællesmarkedet og vil kunne påvirke handelen mellem medlemsstater (artikel 85, stk. 1).

(29) Fordi Unipart forhindres i at operere inden for »Dual Branded Parts« på anden måde end i samråd med ARG, begrænses Unipart i sin forretningsførelse på en måde, som andre reservedelsgrossister, der ikke tilhører automobilfabrikantens distributionssystem for forhandling af et enkelt mærke (»uafhængige grossister«), ikke kender. Unipart er derfor ikke i stand til frit at optræde som grossist for reservedelsfabrikanter, i det omfang disse skulle ønske at sælge gennem ARG's udvalgte videreforhandlere (jf. nr. 7 b) og nr. 9).

(30) Forpligtelsen for Unipart til at levere til ARG's distributionssystem og give hele sortimentet af reservedele, der anvendes i ARG-køretøjer, fortrinsstilling, udgør en begrænsning af Uniparts frihed til selv at fastlægge sit sortiment af produkter, som kan anvendes i ARG-køretøjer på anden måde end som fastsat i aftalen (jf. nr. 6 d)).

(31) Unipart forhindredes tillige i uafhængigt at vælge distributionskanalerne for »Dual Branded Parts«. Det kan kun distribuere sådanne reservedele gennem dets egne autoriserede forhandlere (og til visse andre nærmere bestemte kategorier af kunder), og end ikke gennem disse, hvis Uniparts autoriserede forhandlere også er autoriserede forhandlere for andre automobilfabrikanter end ARG (jf. nr. 8). Det skal tilbyde ARG's udvalgte automobilgrossister distributionsaftaler, hvis disse grossister opfylder Uniparts kvalitetsnormer (jf. nr. 6 c)). Unipart må ikke uden ARG's samtykke foretage ændringer i sit distributionssystem, som vil kunne påvirke ARG's interesser med hensyn til distribution af »Austin Rover Branded Parts« og »Dual Branded Parts« (jf. nr. 6 c)). Disse begrænsninger gælder for alle reservedele, som passer til ARG-køretøjer, og som henhører under kategorien »Dual Branded Parts«, og som generelt bærer begge mærker. Uafhængige grossister, som ikke tilhører hverken ARG's eller Uniparts distributionssystem, kan ikke opnå disse reservedele direkte hos Unipart.

(32) Forpligtelsen for Unipart til at anbefale autoriserede forhandlere ARG's ikke-bindende detailsalgspriser for visse »Dual Branded Parts« (jf. nr. 7 b)) har indflydelse på ARG's forhandleres indkøbs- og salgspolitik og på forbrugerne og bevirker en begrænsning af Uniparts frihed til selv at fastlægge sin egen handels- og prisstruktur.

(33) Forpligtelsen for ARG til ikke selv eller gennem andre, bortset fra Unipart, at tilbyde reservedele på reservedelsmarkedet (jf. nr. 6 c)) og til som reservedele og tilbehør til ARG-køretøjer kun at anbefale »Austin Rover Branded Parts« og »Dual Branded Parts« (jf. nr. 6 b)) begrænser ARG's konkurrencemæssige råderum. ARG-forhandlere, som måtte ønske gennem direkte indkøb hos ARG at få andel i fordelene ARG's storindkøb af originale dele og identiske dele bestemt til reservedelsmarkedet, vil kunne blive stillet ufordelagtigt. Denne udelukkelse af grossister, der konkurrerer med Unipart, fra at handle direkte med ARG, vil kunne påvirke disse »uafhængige forhandleres« konkurrencesituation, særlig hvad angår reservedele, som ikke kan erstattes af andre (de ovenfor omtalte »kontrollerede reservedele«).

[1] EFT nr. 139 af 24. 12. 1962, s. 2921/62.

(34) Aftalen vil kunne påvirke handelen mellem medlemsstater, fordi dens bestemmelser i mærkbar grad begrænser talrige reservedelsfabrikanters og deres videreforhandleres salg i samtlige medlemsstater. Den har også en afgørende indflydelse på strukturen i og vilkårene for levering af reservedele til ARG's autoriserede forhandlere i Fællesskabet som helhed.

B. **Artikel 85, stk. 3**

(35) Aftalen er ikke allerede fritaget fra forbuddet i EØF-Traktatens artikel 85, stk. 1, i henhold til en kommissionsforordning om gruppefritagelse. Hverken forordning (EØF) nr. 1983/83 vedrørende eneforhandlingsaftaler [1] eller forordning (EØF) nr. 1984/83 vedrørende eksklusive købsaftaler [2] eller forordning (EØF) nr. 123/85 om salgs- og serviceaftaler vedrørende motorkøretøjer finder anvendelse. Parterne har truffet aftale om begrænsninger vedrørende ikke blot distribution, men også vedrørende sammensætningen af sortimentet af ARG-reservedele og en vidtgående koordination af indkøbene af sådanne reservedele hos tredjeparter. Forordning (EØF) nr. 123/85 finder under ingen omstændigheder anvendelse, fordi den kun berører aftaler om kombineret forhandling af nye motorkøretøjer og reservedele dertil.

(36) Betingelserne for anvendelsen af artikel 85, stk. 3, i denne sag er imidlertid opfyldt. Den vertikale udlodning af ansvaret, der er aftalt mellem parterne med hensyn til indkøb, oplagring og distribution af reservedele, forbedrer fordelingen af varerne og sikrer forbrugerne en rimelig andel i fordelen herved, uden at der a) pålægges de pågældende virksomheder begrænsninger, som ikke er nødvendige for at nå disse mål, eller b) gives disse virksomheder mulighed for at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer.

(37) Aftalen indebærer rationaliseringsfordele. Ansvarsfordelingen mellem parterne er en følge af ARG's beslutning om ikke selv at varetage visse former for virksomhed og af Uniparts beslutning om at bestræbe sig på, inden for ARG-forhandlernettet, at sikre de bedst mulige leverancer af reservedele, som er nødvendige til vedligeholdelse, reparation og udstyring af ARG-køretøjer, i henhold til hvilke beslutninger ARG og Unipart indbyrdes skal træffe aftale vedrørende det vigtige område, som udgøres af »Dual Branded Parts«.

Specialiseringen af parternes aktivitetsområde giver i særdeleshed hver af dem mulighed for at koncentrere sig om det ansvarsområde, som hver især har fået tildelt uden at bringe deres respektive interesser i fare. Den sikrer, at et komplet sortiment af reservedele, som reparationsvirksomheder og forbrugere har brug for til ARG-køretøjer, kan bestilles og leveres inden for et enkelt dstributionsnet (jf. nr. 29 og 30). På grund af den delvise sammenslutning af ARG's og Uniparts distributionsnet kan indkøbene af de reservedele, som de to parter har udvalgt, samles under et og videreleveres til såvel ARG's udvalgte forhandlere og til Uniparts andre afsætningssteder. Den delvise sammenslutning gør også lagerføring lettere, idet reservedelene i højere grad er disponible og vil kunne leveres hurtigere. ARG ville efter udskillelsen af Unipart fra Rover-koncernen, hvis det ikke kunne indgå i samarbejde med en egnet grossist, være ude af stand til at indkøbe, oplagre og distribuere reservedele.

(38) Fordi Unipart ikke behøver at frygte nogen konkurrence fra ARG (jf. nr. 33), og fordi salget af »Dual Branded Parts« samordnes mellem parterne, kan Unipart fuldstændig koncentrere sig om at tage konkurrencen op med sine konkurrenter, som er de øvrige uafhængige reservedelsgrossister, leverandører af »universal«-dele og reservedelsfabrikanters forskellige distributionskanaler.

(39) De aftalte begrænsninger er nødvendige til at sikre den tilstræbte forbedring af fordelingen af varerne. For at forblive konkurrencedygtig i forholdet til andre automobilfabrikanter må ARG være i stand til at levere et komplet sortiment af reservedele gennem dets distributions- og servicenet. Hvis Unipart ikke koncentrerede sig om »Austin Rover Branded Parts«, som udvælges af ARG, og om »Dual Branded Parts« som begge parter udvælger i fællesskab, hvilket forhold danner grundlaget for ARG's opfyldelser af sine forpligtelser over for sine autoriserede forhandlere, ville disse autoriserede forhandlere selv være ude af stand til at opfylde deres forpligtelser i henhold til deres salgs- og serviceaftaler med ARG. ARG-forhandlerne har imidlertid på deres side påtaget sig sådanne forpligtelser i overensstemmelse med bestemmelserne i Kommissionens forordning (EØF) nr. 123/85 (jf. nævnte forordnings artikel 3, nr. 4 og 5).

Det er desuden kun med hensyn til reservedele, der passer til ARG-køretøjer, at Unipart har opgivet sin frihed med hensyn til køb og salg og den ubegrænsede benyttelse af sine egne mærker. Det står Unipart frit for uden for ARG's distributionssystem at forhandle reservedele, som konkurrerer med »Austin Rover Branded Parts« og »Dual Branded Parts« uden at anvende disse mærker, dvs. under eget eller leverandørens mærke.

[1] EFT nr. L 173 af 30. 6. 1983, s. 1.
[2] EFT nr. L 173 af 30. 6. 1983, s. 5.

(40) Aftalen må ikke have til virkning at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer. Der er på dette område stærk konkurrence fra en lang række leverandører (jf. nr. 16 til 20). I betragtning af det store antal grossister, repræsentanter for fabrikanter og andre distributionskanaler er det acceptabelt, at Unipart ikke opererer som distributionskanal for reservedelsfabrikanter, der ønsker at sælge til ARG's forhandlernet.

(41) Det kan forventes, at forbrugerne vil få andel i fordelene, fordi den intense konkurrence vil bevirke, at visse af disse fordele videregives. Der opstår direkte fordele for forbrugerne (reparatører, brugere og ejere af ARG-køretøjer) ved den øgede adgang til et komplet sortiment af reservedele til disse køretøjer. Det nære samarbejde mellem ARG og Unipart sikrer, at der på reservedelsmarkedet kan skaffes reservedele, der opfylder de specifikationer og sikkerhedsnormer, som automobilfabrikanten, ARG, har fastsat for originale komponenter til sine køretøjer.

(42) Aftalen mellem Unipart og Jaguar (jf. nr. 15 b)) har ingen indflydelse på denne vurdering. Uniparts produktsortiment overlapper næppe Jaguars, og aftalerne mellem dem indebærer ikke nogen samordning af godkendelse og indkøb af reservedele, som det er tilfældet med ARG-aftalen. Uniparts forbindelser med Jaguar må snarere betragtes som præstation af specifikke tjenesteydelser vedrørende oplagring, distribution, regnskabsføring osv. Der er derfor ingen grund til at frygte, at der skulle opstå nogen konflikt, som måtte forhindre Unipart i at gennemføre målene med ARG-aftalen.

(43) De bemærkninger fra interesserede tredjeparter, som Kommissionen har modtaget som svar på offentliggørelsen af aftalens indhold i hovedtræk i henhold til artikel 19, stk. 3, i forordning nr. 17, ændrer intet ved den ovenfor anførte vurdering af den anmeldte aftale.

(44) Hvad angår fordelingen af mærker har parterne i aftalen ikke forpligtet sig til kun at benytte deres egne varemærker. Samarbejdet mellem ARG og Unipart inden for produktkategorierne »Austin Rover Branded Parts« og »Dual Branded parts« forhindrer ikke virksomheder, som fremstiller sådanne reservedele og leverer dem til en af parterne i aftalen, i at træffe foranstaltning til, at deres eget mærke også anbringes på disse reservedele, alene eller sammen med Austin Rovers mærke eller begge aftaleparternes mærker. Om det lykkes dem, afhænger af resultatet af forhandlinger med køberen. Der er ingen grund til at antage, at samarbejdet mellem parterne skulle betyde, at modstanden mod at benytte en leverandørs mærke ville være større, end hvis leverandøren kun havde automobilfabrikanten at forhandle med. Den anmeldte aftale bevirker på ingen måde nogen styrkelse af parternes forhandlingsposition.

(45) Kommissionen er ganske klar over, at visse automobilfabrikanter generelt ikke tillader, at reservedelsleverandørers mærke fremstår sammen med deres eget. Dette er et fænomen, som Kommissionen ikke kan tage stilling til på grundlag af konkurrencereglerne i denne procedure, men Kommissionen forbeholder sig ret til at undersøge spørgsmålet i anden sammenhæng.

(46) Det er Kommissionens opfattelse, at der ikke er nogen speciel forbindelse mellem de restriktive virkninger af den anmeldte aftale og ny lovgivning i Det Forenede Kongerige, hvorved der gives industriel ejendomsret til udformningen af reservedele (jf. nr. 23): spørgsmålet om EØF-Traktatens konkurrenceregler, særlig artikel 86, bør anvendes til at indskrænke sådanne ejendomsrettigheder, bør ikke behandles som led i denne procedure, men i sammenhænge, hvor fabrikanter påberåber sig sådanne rettigheder.

C. Betingelser for fritagelsen

(47) Fritagelsen kan i medfør af artikel 6, stk. 1, i forordning nr. 17, få virkning fra den 7. juli 1986. I medfør af artikel 8, stk. 1, kan den gøres gældende for det af parterne fastsatte indledende tidsrum for samarbejdet, nemlig indtil den 28. februar 1993.

(48) I betragtning af denne periodes korte varighed er det ikke nødvendigt i nærværende sag at knytte et påbud til fritagelsen til parterne om inden den 28. februar 1993 at indgive rapporter om aftalens funktionsmåde. Hvis en fortsættelse af samarbejdet og en yderligere anmeldelse skulle komme på tale, vil parterne under alle omstændigheder skulle bevise, at betingelserne i Traktatens artikel 85, stk. 3, stadig er opfyldt —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

1. Bestemmelserne i EØF-Traktatens 85, stk. 1, erklæres i henhold til artikel 85, stk. 3, uanvendelige på aftalen af 28. februar 1986 mellem Austin Rover Group Limited og Unipart Group Limited.

2. Fritagelsen i henhold til stk. 1 gælder fra 7. juli 1986 til 28. februar 1993.

Artikel 2

Denne beslutning er rettet til følgende virksomheder:

1. Austin Rover Group Limited,
Fletchamstead Highway,
Canley,
UK-Coventry CV4 9BD;

2. Unipart Group Limited,
Garsington Road,
Cowley,
UK-Oxford OX4 2PG.

Udfærdiget i Bruxelles, den 22. december 1987.

På Kommissionens vegne

Peter SUTHERLAND

Medlem af Kommissionen